

TER ADVISERING

Aan

de minister

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Algemene
Fiscale Politiek

Persoonsgegevens

nota

Nota van wijziging fiscaal pakket glastuinbouw

Datum

11 oktober 2023

Notanummer

2023-0000226503

Bijlagen

Aanleiding

- In het wetsvoorstel Wet fiscale klimaatmaatregelen glastuinbouw wordt voorgesteld om de inputvrijstelling voor aardgasverbruik bij elektriciteitsopwekking te beperken. Om uitvoeringstechnische reden is ervoor gekozen de maatregel voor kleine installaties (< 20 MW) anders vorm te geven dan voor grote installaties (> 20 MW).
- Glastuinbouw Nederland heeft veel kritiek op dit voorstel, omdat de belichte teelt onevenredig hard zou worden geraakt, ten opzichte van andere tuinders en bedrijven (voor grote installaties is er sprake van een afbouwpad richting 2030 en voor kleine installaties, veelal gebruikt door belichte tuinders, wordt de vrijstelling bij levering aan het net in 2025 in één keer afgeschaft).
- Het fiscale verschil tussen elektriciteitsproductie voor eigen gebruik en de productie voor de elektriciteitsmarkt kan tot ongewenste uitwassen leiden. Het voornaamste risico is dat er juridische constructies kunnen worden opgetuigd om belasting te ontwijken.
- Op uw verzoek (staatssecretaris) hebben we een concept nota van wijziging voorbereid, waarmee de fiscale behandeling van omzetverliezen voor elektriciteitsproductie voor eigen gebruik in kleine installaties wordt gelijk getrokken:
  - Ook voor deze categorie wordt een beperkte vrijstelling geïntroduceerd ter compensatie voor het feit dat een deel van de gasinput bij elektriciteitsproductie gaat verloren aan omzetverliezen.
  - Daarnaast wordt voor de beperkte vrijstelling een ingroeipad geïntroduceerd: tussen 2025 – 2030 wordt steeds een kleiner deel vrijgesteld.

12/10/23

A. Lehouck

M. Me

Beslispunten

1. Bent u akkoord met de voorgestelde wijziging van de inputvrijstelling ten aanzien van de kleine installaties?
2. We adviseren om alleen een nota van wijziging te sturen, indien binnen het kabinet overeenstemming wordt bereikt over de dekking binnen het domein en als de beoogde CO2-reductie wordt geborgd. Bent u akkoord met het volgende dekkingsvoorstel (zie tabel 1):

ja

ja

- Tot 2030 wordt het afbouwpad in de inputvrijstelling versneld aangescherpt. Vanaf 2030 blijven centrales met een rendement hoger dan 60% volledig vrijgesteld (conform huidig voorstel).
- Het tarief van de CO2-heffing glastuinbouw wordt vanaf 2025 verhoogd (de mutatie verschilt iets per jaar, maar is maximaal 6,80 euro t.o.v. het tarief in het BP24). Volgend jaar vindt reeds een nieuwe tariefstudie plaats om het tarief op basis van het restemissiedoel van 4,3 Mton te herijken. Dan kan ook de hoogte en ontwikkeling van het tarief opnieuw worden gewogen.

Op dit moment wordt geprobeerd om een bewindspersonenoverleg tussen u (staatssecretaris) en MLNV in te plannen:

- Ambtelijk EZK is bereid om het voorstel met positief advies voor te leggen aan MKE en MEZK. Voor EZK zijn twee punten van belang: 1) gascentrales met rendement van 60% blijven in struc. situatie vrijgesteld en 2) de industrie/energiesector krijgen niet struc. een lastenstijging (aanpassing EB-tarieven is niet akkoord).
- Bij LNV ligt de struc. verhoging van de CO2-heffing glastuinbouw gevoelig. In de ambtelijke gesprekken hebben we echter gemarkeerd dat we dit als enige optie zien om te komen tot een deal:
  - Industrie en energiesector betalen mee aan het ingroeipad tot 2029.
  - De derving vanaf 2030 wordt volledig gedekt via de CO2-heffing GTB, gelet op bovenstaande voorwaarden van EZK om akkoord te gaan.
  - De opbrengst van de tariefverhoging van de CO2-heffing glastuinbouw is niet taakstellend. De tariefverhoging zetten we nu in de wet, maar LNV hoeft volgend jaar niet te corrigeren als de opbrengst in de praktijk lager uitvalt. Dit komt ten laste van het EMU-saldo, net als bij ieder andere fiscale maatregel.

Tabel 1 – budgettaire tabel en vormgeving dekkingsmaatregelen – voorstel

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Derving introductie compensatie omzetverliezen voor kleine installaties	-75 mln.	-93 mln.	-79 mln.	-68 mln.	-55 mln.	-42 mln.
Opbrengst aanscherping afbouw inputvrijstelling	30 mln.	46 mln.	33 mln.	24 mln.	13 mln.	0 mln.
Opbrengst verhoging tarief CO2-heffing, inclusief kleine herijking t.o.v. BP24	45 mln.	46 mln.	47 mln.	45 mln.	43 mln.	42 mln.

NB 1. We passen momenteel de nota naar aanleiding van het verslag bij het wetsvoorstel Wet fiscale klimaatmaatregelen glastuinbouw, aan op de laatste stand. U ontvangt deze versie zo spoedig mogelijk.

NB 2. We adviseren om de rest van het glastuinbouwpakket in stand te laten en niet mee te gaan met de kritiek van Glastuinbouw Nederland. De balans tussen beprijsende en subsidiërende maatregelen is expliciet gewogen in het voorjaar en augustus. De fiscale maatregelen zijn nodig en belangrijk om het restemissiedoel van 4,3 Mton te borgen. Tegenover de fiscale maatregelen staan ook extra subsidiemiddelen.

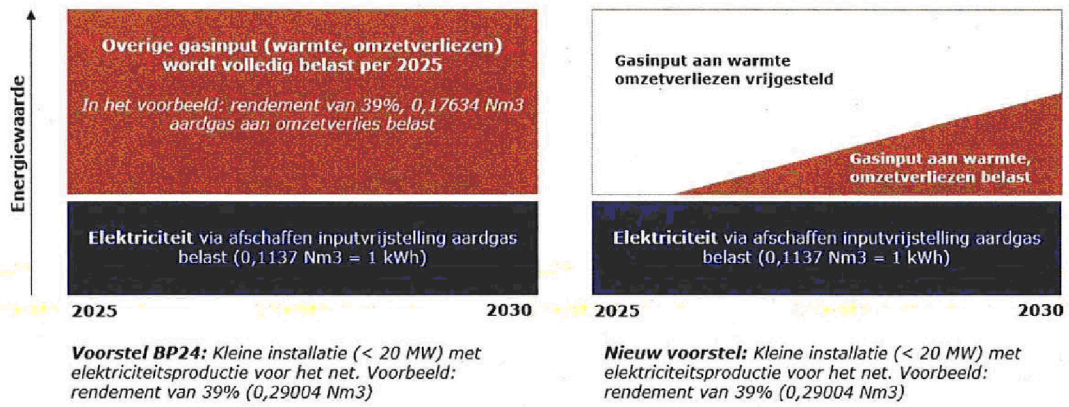

Kern

- Voor de energievoorziening maakt ongeveer 20% van de glastuinbouwbedrijven (circa 62% van glastuinbouwareaal) gebruik van een warmtekrachtkoppeling installatie (wkk). Een wkk verbrandt aardgas en kan zowel warmte als elektriciteit produceren.
- Op dit moment hoeft over het aardgasverbruik bij elektriciteitsproductie en elektriciteitsverbruik van eigen opwek helemaal geen energiebelasting te worden betaald (tenzij de installatie een lager rendement dan 30% heeft).
- In het wetsvoorstel wordt deze vrijstelling vanuit duurzaamheidsoverwegingen beperkt, waarbij om uitvoeringstechnische redenen een onderscheid gemaakt tussen kleine installaties (< 20 MW) en grote installaties (> 20 MW). Vrijwel alle warmtekrachtkoppelinginstallaties (wkk's) in de glastuinbouwsector, vallen onder de "kleine" installaties, dus ook grote telers:
  - Kleine installaties:
    - Er hoeft nog steeds geen energiebelasting betaald te worden over het verbruik van elektriciteit dat zelf is opgewekt.
    - Daar staat tegenover dat per 2025 energiebelasting moet worden betaald over het aardgas dat wordt gebruikt bij elektriciteitsproductie voor eigen gebruik (hiermee wordt indirect ook de elektriciteit voor eigen gebruik belast).
    - Bij elektriciteitsproductie voor het net blijft een deel van het aardgas vrijgesteld, onder andere ter compensatie voor omzettingsverlies. Dit vrijgestelde deel neemt tussen 2025 en 2030 wel jaarlijks af, totdat alleen de meest efficiënte opwek met aardgas nog volledig is vrijgesteld.
  - Grote installaties:
    - Over het verbruik van elektriciteit dat zelf is opgewekt moet voortaan gewoon energiebelasting worden betaald (afschaffen outputvrijstelling elektriciteit).
    - De vrijstelling voor het aardgasverbruik bij elektriciteitsopwekking (zowel eigen gebruik als levering aan het net) blijft deels bestaan, maar wordt wel gefaseerd beperkt, zodat vanaf 2030 alleen de meest efficiënte centrales nog volledig zijn vrijgesteld.
- Specifiek voor de inputvrijstelling en de belichte teelt, zijn er twee redenen om het voorstel te herzien:
  - *Reden 1:* De vormgeving van de maatregel maakt dat voor het belasten van de gasinput voor elektriciteitsproductie voor eigen gebruik in kleine installaties geen ingroeipad is voorgesteld en voor de andere installaties wel. Dat zorgt met name in de beginjaren voor o.a. de belichte teelt een extra lastenstijging die we niet goed hadden voorzien. Bovendien is het niet in lijn met de afspraak in het voorjaar om de maatregel gefaseerd in te voeren. Ook Glastuinbouw Nederland had dit effect eerder niet scherp.
  - *Reden 2:* In de huidige vormgeving is er voor kleine installaties een prikkel om elektriciteit te leveren aan het net en om juridische constructies op te tuigen, waarbij een bedrijf juridisch wordt gesplitst en mogelijk kan profiteren van de gedeeltelijke vrijstelling voor de gasinput bij elektriciteitsproductie voor het net. Dit komt doordat het

gasverbruik voor de elektriciteit die aan het net wordt geleverd lager wordt belast dan het gasverbruik dat wordt gebruikt voor de productie van elektriciteit voor eigen gebruik. De mogelijk gevolgen die hier uit voortkomen zijn onwenselijk.

- In de nota van wijziging hebben we bovengenoemde punten opgelost, door voor elektriciteitsproductie voor eigen gebruik in kleine installaties ook een deel van de gasinput vrij te stellen ter hoogte van de compensatie die bij productie voor het net voor omzetverliezen wordt gegeven. Bovendien is hierdoor is het lasteneffect voor kleine en grote installaties in principe gelijk.
- Voor de dekking stellen we een combinatie voor van het versneld afbouwen van de inputvrijstelling voor alle installaties tot 2030 en het verhogen van het tarief CO₂-heffing glastuinbouw:
  - EZK/Energie kan instemmen met een aanscherping van de inputvrijstelling tot 2030, zolang gascentrales met een rendement van 60% maar vrijgesteld blijven. Daarnaast is in dit voorstel de extra lastenstijging voor industrie en elektriciteit heel beperkt (ander kritiekpunt van EZK/Energie en EZK/industrie).
  - Bij LNV ligt dekking via de CO₂-heffing glastuinbouw gevoelig, omdat dit kan worden gezien als een sigaar uit eigen doos en omdat kleine en extensieve tuinders (zonder wkk en dus zonder voordeel van deze aanpassing) een deel van de rekening gaan betalen en er dus een herverdeling binnen de sector plaatsvindt waar de grotere en energie-intensievere tuinders voordeel van ondervinden. In dit voorstel blijft de stijging van het tarief beperkt. Desalniettemin zal dit gevoelig liggen bij LNV. We zien echter op dit moment geen andere dekkingsmogelijkheden.
- De meeropbrengst van het tarief CO₂-heffing glastuinbouw bestaat uit twee componenten:
  - Herijking opbrengst BP24: tijdens het maken van de berekeningen zijn we erachter gekomen dat we per ongeluk een fout hebben gemaakt in de berekening van de opbrengst van het tarief in Belastingplan. De opbrengst valt hierdoor iets hoger uit (zie tabel). Indien we een tariefverhoging opnemen in de nota van wijziging, dan willen we graag meteen deze fout herstellen.
  - Verhoging van het tarief t.o.v. BP24: ten opzichte van de informatie van gisteren is een minder grote stijging van het tarief nodig om dezelfde opbrengst te realiseren (vanwege de ontdekte fout in de raming). Een tariefverhoging van maximaal 6,80 euro is hierdoor al voldoende om de derving struc. te dekken.

Figuur 1: fiscale behandeling van elektriciteitsproductie voor eigen gebruik door kleine installatie in BP24 en nieuw voorstel.

Tabel 1 – budgettaire tabel en vormgeving dekkingsmaatregelen – voorstel						
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Derving introductie compensatie omzetverliezen voor kleine installaties	-75 mln.	-93 mln.	-79 mln.	-68 mln.	-55 mln.	-42 mln.
Opbrengst aanscherping afbouw inputvrijstelling	30 mln.	46 mln.	33 mln.	24 mln.	13 mln.	0 mln.
Opbrengst verhoging tarief CO2-heffing, inclusief kleine herijking t.o.v. BP24	45 mln.	46 mln.	47 mln.	45 mln.	43 mln.	42 mln.
Vormgeving tarief CO2-heffing glastuinbouw						
Belastingplan 2024	€ 1,4	€ 2,4	€ 3,5	€ 4,6	€ 5,7	€ 6,8
Nieuw voorstel	€ 8,2	€ 9,2	€ 10,2	€ 10,7	€ 11,3	€ 12,4
Vormgeving vrijstelling voor omzetverliezen						
Grote installaties (BP24)	0,203 Nm3	0,177 Nm3	0,152 Nm3	0,127 Nm3	0,101 Nm3	0,076 Nm3
Alle installaties	0,167 Nm3	0,150 Nm3	0,133 Nm3	0,113 Nm3	0,097 Nm3	0,076 Nm3

- NB. Los van het punt van de belichte teelt heeft GTB NL ook een aantal andere kritiekpunten op het wetsvoorstel, we adviseren om hier niet in mee te gaan en dit ter weging aan de Tweede Kamer te laten:
  - *Kritiekpunt: De opbrengst en maatvoering van de fiscale maatregelen staan niet in verhouding tot de subsidiemaatregelen die de sector krijgt. Onze appreciatie:* In het voorjaar is intern kabinet uitgebreid gesproken om te komen tot een gebalanceerd pakket en extra budget vrijgemaakt voor extra subsidiemiddelen voor de glastuinbouwsector. De glastuinbouwsector heeft bovendien jarenlang profijt gehad van fiscale voordelen, die niet passen in een duurzame economie.
  - *Kritiekpunt: Het voorstel is onrechtvaardig, doordat kleine tuinders relatief hard worden geraakt. Onze appreciatie:* het klopt dat door de degressieve tariefstructuur kleine tuinders relatief hard worden geraakt door afschaffing van het verlaagd tarief. Dit is een bekend punt. Mede vanwege het dekkingsvraagstuk stellen we voor om dit punt aan de TK te laten om te wegen.

Toelichting

Structuur glastuinbouwsector

- De glastuinbouwsector bestaat uit ruim 3000 bedrijven en is een van de meest energie-intensieve sectoren in Nederland: de energiekosten bedragen circa 20% van de bruto totale kosten.
- Iedere teelt vereist een specifieke, geoptimaliseerde bedrijfsvoering, waardoor de glastuinbouwsector een grote diversiteit kent. Hierbij is een belangrijk onderscheid te maken tussen belichte/onbelichte en verwarmde/onverwarmde teelten. Bij belichte teelten ligt het gemiddelde energieverbruik per glastuinbouwbedrijf aanmerkelijk hoger (2 mln. m³ aardgas belicht versus 0,8 mln. m³ aardgas onbelicht en 5,8 mln. kWh elektriciteit belicht versus 0,7 mln. kWh elektriciteit onbelicht).

- Voor de energievoorziening maakt ongeveer 20% van de glastuinbouwbedrijven (circa 62% van glastuinbouwareaal) gebruik van een warmtekrachtkoppeling installatie (wkk). Een wkk verbrandt aardgas en kan zowel warmte als elektriciteit produceren. Daarnaast kan uit de rookgassen CO2 worden gefilterd dat gebruikt kan worden om de productiviteit van de teelt te verhogen. Deze tuinders hebben vaak ook een aardgasketel als back-up en voor piekbelasting. Voor het opgesteld vermogen is de benodigde warmteproductie leidend (dus niet de hoeveelheid elektriciteit).
- Kleinere en extensievere tuinders maken vaak gebruik van een aardgasketel. Een wkk is namelijk duurder dan een aardgasketel en alleen kosteneffectief bij een grotere warmtevraag.
- Vrijwel alle wkk's hebben in de glastuinbouwsector een kleiner vermogen dan 20 MW. In 2022 hadden slechts zes glastuinbouwbedrijven een groter opgesteld vermogen dan 20 MW (deze bedrijven vallen hierdoor ook onder het ETS).

Vormgeving beperking inputvrijstelling in BP2024

- In het pakket BP24 is het voorstel opgenomen om de inputvrijstelling voor aardgasverbruik bij elektriciteitsopwekking te beperken.
- Op dit moment geldt een volledige vrijstelling voor alle installaties met een rendement boven de 30% (uitgezonderd een aantal installaties in de industrie voldoen hier bijna alle installaties aan).
- Met het voorstel wordt beoogd om:
  - Een deel van de warmte en andere omzetverliezen te gaan belasten en hierdoor prikkel te geven om over te stappen op een duurzamere warmtebron.
  - Een belasting te heffen over de elektriciteit die met aardgas wordt opgewekt en vervolgens wordt ingezet voor eigen gebruik.
- Door deze fiscale aanpassingen worden WKK's financieel minder aantrekkelijker en wordt het voor tuinders aantrekkelijker om over te stappen op duurzame technieken.
- In de technische uitwerking van het voorstel is een onderscheid gemaakt tussen kleine installaties (<20 MW) en grote installaties (>20 MW). Dit onderscheid is aangebracht om het voorstel uitvoerbaar te houden voor de Belastingdienst.
- De verschillen zijn samengevat in onderstaande tabel:
  - Bij grote installaties wordt het eigen verbruik van elektriciteit belast aan de outputzijde. Het gas dat is benodigd voor de productie van deze elektriciteit is aan de inputzijde deels vrijgesteld (aflopend naar 0,18957 Nm3 vrijgesteld gas per 1 kWh vanaf 2030). Daarbij is verondersteld dat 40% van de energiewaarde van het gas verloren gaat door omzettingsverliezen. Deze 40% wordt niet direct in elektriciteit omgezet, maar is wel vrijgesteld.
  - Bij kleine installaties blijft de opgewekte elektriciteit voor eigen gebruik aan de outputzijde vrijgesteld. De inputvrijstelling voor het aardgasverbruik voor elektriciteitsproductie voor eigen gebruik wordt geheel afgeschaft.

	Kleine installaties (<20 MW)	Grote installaties (>20 MW)
Inputbelasting aardgas bij elektriciteitsproductie	Voor elektriciteitsproductie eigen gebruik: volledige gasinput is belast. Voor elektriciteitsproductie levering aan net: vrijstelling van 0,18957 Nm ³ * gas per geproduceerde kWh	Voor alle elektriciteitsproductie geldt een vrijstelling van 0,18957 Nm ³ gas* per geproduceerde kWh
Belasting over elektriciteitsgebruik	Outputvrijstelling blijft, dus over eigen geproduceerde elektriciteit dat vervolgens zelf wordt gebruikt, hoeft nog steeds geen EB te worden betaald. Het overig deel van de elektriciteit wordt geleverd aan het net en daar belast.	Outputvrijstelling wordt afgeschaft. Er moet reguliere EB worden betaald over zelf geproduceerde elektriciteit dat voor eigen gebruik wordt ingezet. Het overig deel van de elektriciteit wordt geleverd aan het net en daar belast.
* Bij een theoretisch rendement van 100% zou slechts 0,1137 Nm ³ gas nodig zijn voor de productie van 1 kWh elektriciteit. In de praktijk zijn er omzetverliezen. In de nieuwe inputvrijstelling wordt hiervoor gecompenseerd door uit te gaan van een rendement van 60% (= 40% restwarmte/omzetverlies) en wordt 0,07583 Nm ³ gas extra vrijgesteld. De totale inputvrijstelling bedraagt hierdoor 0,18957 Nm ³ . Indien een WKK (bij grote installaties en bij kleine installaties met levering aan het net) minder efficiënt is en dus meer aardgas verbruikt dan 0,18957 Nm ³ per geproduceerde kWh, dan moet over het resterende deel energibelasting worden betaald. Het rendement van 60% komt ongeveer overeen met de meest efficiënte gascentrales, in de praktijk ligt het rendement van de meeste WKK's een stuk lager.		

Risico op ontwijking via juridische constructie

- In de reacties op het wetsvoorstel is bij ons aangekaart dat het volledig belasten van de gasinput bij elektriciteitsproductie voor eigen gebruik in kleine installaties, mogelijk kan worden omzeild door het opzetten van een juridische constructie:
  - Een glastuinbouwbedrijf kan mogelijk de wkk administratief loskoppelen van het tuinbouwbedrijf.
  - Zonder dat de daadwerkelijke installatie wordt aangepast, wordt hierdoor op papier de elektriciteit in de wkk geproduceerd voor het net en komt dus in aanmerking voor een gedeeltelijke vrijstelling.
  - Doordat de installatie gelijk blijft, spelen de praktische belemmeringen zoals netcongestie en de dikte van de elektriciteitskabel in dit geval niet.

Overzicht lasteneffecten 2030

Tabel 4 – macrolasten per sector in 2030 (in mln. euro).			
	Oorspronkelijk BP	Aanpassing kleine installaties	Aanpassing, inclusief dekking
Glastuinbouw	205	163	205
Industrie	8	8	8
Energie	38	38	38
Overig	26	26	26

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

TER BESLISSING

Aan

de minister van Financiën
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

DGFZ
Directie Algemene
Fiscale Politiek

Persoonsgegevens

nota

Nota's n.a.v het verslag pakket Belastingplan 2024 & vervolg toezeggingen AFB

Datum
10 oktober 2023

Notanummer
2023-0000229711

Bijlagen

Aanleiding

Op donderdag 5 oktober heeft de Tweede Kamer verslag uitgebracht op het pakket Belastingplan 2024. Bijgaand vindt u de beantwoording in de nota's naar aanleiding van het verslag. De Tweede Kamer heeft verzocht om de beantwoording uiterlijk op vrijdag 13 oktober te ontvangen. Daarnaast zijn er voor een aantal wetsvoorstellen binnen het pakket Belastingplan 2024 nota's van wijziging opgesteld.

Graag leggen wij u hiervoor een aantal beslis- en informatiepunten voor. De nota is opgebouwd in twee delen. Het eerste deel ziet op de nota's naar aanleiding van het verslag. Het tweede deel ziet op de nota's van wijziging.

DEEL 1 – Nota's naar aanleiding van het verslag

Beslispunt 1: nota's n.a.v. verslag - stasTD & stasFB

Als u (stasFB & stasTD) akkoord bent met de nota's naar aanleiding van het verslag voor het pakket Belastingplan, verzoeken wij u de aanbiedingsbrief en de nota's naar aanleiding van het verslag te ondertekenen.

Er is hiervoor op donderdag 12 oktober van 15:15 – 16:00 met Stas FB een bespreking gepland. Voor Stas TD staat deze gepland op woensdag 11 oktober van 13:30-14:00 uur.

- Antwoorden die wat ons betreft aandachtspunten bevatten zijn geel gearceerd.
- U wordt geadviseerd de nota naar aanleiding verslag van het wetsvoorstel Compensatie wegens selectie aan de poort volledig te lezen.

Informatiepunt 1: Toezeggingen AFB

- Tijdens de AFB zijn toezeggingen gedaan om op een aantal vragen schriftelijk terug te komen. De passages uit de handelingen zijn bijgevoegd. Hieronder de onderwerpen op uw beleidsterrein en hoe hier gevolg aan wordt gegeven:
  - Inputvrijstelling op gasgestookte centrales en het speelveld met de kolencentrales
    - De vragen worden beantwoord in de nota n.a.v. het verslag. Hierop wordt in de aanbiedingsbrief gewezen.
  - Toepassing van de bedrijfsovergangsregeling bij familiebedrijven (in het bijzonder minimaal bezit en verwateringsclausule)

11.10.23

Ashwood

Ashwood

- Hierover bent u separaat geïnformeerd en heeft u donderdag a.s. een bespreking.
- Uitkering vervolgingslachtoffers 1940-1945 (Wuv)
  - Hiervoor wordt de Kamer in de aanbiedingsbrief bij de Nota's n.a.v. het verslag en NvW's nader geïnformeerd.
- Benutting verruiming WKR door werkgevers
  - Hiervoor wordt de Kamer in de aanbiedingsbrief bij de Nota's n.a.v. het verslag en NvW's nader geïnformeerd.

Informatiepunt 2: Geven vanuit de vennootschap

- De fracties van D66 en GL-PvdA hebben vragen gesteld bij het voorstel geven vanuit de vennootschap over constructies die naar aanleiding van deze maatregel kunnen ontstaan. Dit naar aanleiding van de uitvoeringstoets van de Belastingdienst waarin daarvoor wordt gewaarschuwd. In het antwoord geeft u aan dat oneigenlijk gebruik op voorhand nooit volledig uit te sluiten is. Daarbij doet u de toezegging dat mocht blijken dat in de praktijk constructies worden opgetuigd, flankerende maatregelen om oneigenlijk gebruik tegen te gaan, zullen worden overwogen.

Informatiepunt 3: NnavV Selectie aan de Poort

- Het lid Omtzigt heeft bij de schriftelijke inbreng enkele vragen gesteld over de RAM database, de ervaringen met de FSV-helptdesk en het delen van gegevens uit de Fraude Signalering Voorziening (FSV).
- Deze vragen hebben inhoudelijk geen raakvlak met wetsvoorstel compensatie wegens Selectie aan de Poort.
- In het FSV-domein zijn (recent) soortgelijke vragen gesteld door o.a. lid Omtzigt. BPZ bereidt momenteel de antwoorden op deze vragen voor. De schriftelijke antwoorden zullen op zeer korte termijn (waarschijnlijk aanstaande maandag) naar de TK worden gestuurd. Hierbij zullen ook relevante documenten worden geopenbaard.
- De antwoorden op de reeds gestelde vragen over FSV/RAM worden dus nagenoeg tegelijktijd met de NnavV en voor het eerste wetgevingsoverleg naar de TK gestuurd.
- Gelet op de samenhang met die vragen en de omstandigheid dat de gestelde vragen over de RAM database, de FSV-helptdesks en het delen van gegevens uit de FSV daar in een breder perspectief kunnen worden besproken, is in overleg met BPZ en het BP-team besloten om de vragen niet in de NnavV te beantwoorden en in de NnavV te verwijzen naar de schriftelijke antwoorden die nagenoeg tegelijktijd en voor het eerste wetgevingsoverleg naar de TK worden gestuurd.

→ Belangrijke

→ eens, maar echt niet elke maandag vaststellen, liever vrijdag

Informatiepunt 4: Loslaten koppeling belastingrente

- Ten aanzien van het loslaten van de koppeling met de belastingrente om het rentepercentage voor Toeslagen vast te stellen zijn door verschillende fracties (CDA, CU, SGP, PO) vragen gesteld.
- Fracties stellen onder meer vragen over de beoogde systematiek bij het vaststellen van het rentepercentage, herijkingsmomenten en referentierentes. In de MvT en het nader rapport is eerder gedeeld welke uitgangspunten in de toekomst zullen worden gehanteerd bij het vaststellen van de rente. In deze beantwoording wordt dit herhaald, en wordt toegezegd de Kamer vooraftgaand aan de vaststelling van het percentage voor 2025 over de nadere uitwerking te informeren

DEEL 2 – Nota's van wijziging

Beslispunt 2: NvW's & MR formulier - stasFB

Hierna volgen diverse beslispunten over nota's van wijziging. Indien u akkoord bent met de NvW's, verzoeken wij u (stasFB) om het MR-formulier te tekenen. De NvW's zullen behandeld worden op de MR van 13 oktober.

Ahluwa

Toelichting

- In de planning is rekening gehouden met een MR op 20 oktober 2023. Inmiddels is gebleken dat i.v.m. het herfstreces geen MR plaats zal vinden op deze datum. Dit betekent dat er na de MR van 13 oktober geen MR meer plaatsvindt voor de stemmingen van 26 oktober.
- Wij zijn genoodzaakt deze NvW's via de aanvullende MR agenda aan te leveren voor de MR van vrijdag a.s. U zult hiervoor een annotatie ontvangen.

Beslispunt 3: NvW wetsvoorstel aanpassing fbi - stasFB

Het wetsvoorstel Wet aanpassing fiscale beleggingsinstelling wijzigt het regime voor de fiscale beleggingsinstelling (fbi) met de introductie van de vastgoedmaatregel. Er is daarbij van de gelegenheid gebruikgemaakt redactionele wijzigingen in het fbi-regime door te voeren. Een van die wijzigingen blijkt per abuis fout.

Ahluwa

Gaat u ermee akkoord deze foutieve redactionele wijziging door middel van een nota van wijziging op het wetsvoorstel te herstellen? Indien u akkoord bent, kunt u (stasFB) bijgevoegde nota van wijziging ondertekenen.

Toelichting

- Artikel 28, tweede lid, onderdelen d (nieuw) en e (nieuw), Wet Vpb 1969 bevat de aandeelhouderseisen waar een lichaam aan moet voldoen om het fbi-regime toe te kunnen passen. In het wetsvoorstel Wet aanpassing fiscale beleggingsinstelling wordt een redactionele aanpassing van deze onderdelen voorgesteld. Per abuis wordt in de genoemde onderdelen de verwijzing naar artikel 2:66, derde lid, Wft geschrapt. Dit is niet de bedoeling. De aandeelhouderseisen dienen ook van toepassing te zijn op buitenlandse beheerders van beleggingsinstellingen met zetel in een andere lidstaat die niet in Nederland vergunningplichtig zijn.
- Daarom stellen voor om deze foutieve redactionele wijziging te herstellen met een nota van wijziging op het wetsvoorstel.

Beslispunt 4: NvW Wet minimumbelasting 2024 - stasFB

Wij adviseren u om akkoord te gaan met een nota van wijziging op het wetsvoorstel Wet minimumbelasting 2024 (Pijler 2) die strekt tot het verwerken van onder meer de Administrative Guidance van de OESO (administratieve richtsnoeren), de aanpassing van de percentages voor het bepalen van het uitgesloten inkomen op basis van reële aanwezigheid en enkele redactionele aanpassingen.

Ahluwa

Indien u akkoord bent, kunt u (stasFB) bijgevoegde nota van wijziging ondertekenen.

Kern

- Het wetsvoorstel voor de implementatie van Pijler 2, de Wet minimumbelasting 2024, is op 30 mei jl. aangeboden aan de Tweede Kamer. In dit wetsvoorstel zijn enkele onderdelen van de administratieve richtsnoeren van februari 2023 reeds opgenomen. Daarnaast zijn er in juli 2023 nadere administratieve richtsnoeren door de OESO gepubliceerd.
- De nota van wijziging op het wetsvoorstel Wet minimumbelasting 2024 strekt tot het wettelijk verankeren van een aantal andere onderdelen van de administratieve richtsnoeren in het wetsvoorstel. Deze onderdelen betreffen onder meer de nadere invulling van een aantal definities en de introductie van nieuwe safe harbours (veilige havenregels). Daarnaast is van de gelegenheid gebruik gemaakt om een aantal redactionele wijzigingen door te voeren.
- De nota van wijziging op het wetsvoorstel Belastingplan 2024 regelt de voorkoming van economische dubbele belasting tussen de aanvullende maatregel voor zogenoemde gecontroleerde buitenlandse entiteiten in de vennootschapsbelasting, afgekort de aanvullende CFC-maatregel, en de kwalificerende binnenlandse bijheffing in het wetsvoorstel Wet minimumbelasting 2024. U bent in de nota van 24 mei jl. geadviseerd om te voorzien in een dergelijke verrekening. De voorlopige inschatting was destijds dat deze maatregel tot een budgettaire derving zou leiden van € 5 miljoen. Bij de uiteindelijke uitwerking is de budgettaire derving vastgesteld op € 2 miljoen. De dekking van dit bedrag loopt mee in het kader van de voorjaarsbesluitvorming.
- Verder wordt met deze Tweede Nota van Wijziging tevens voorgesteld de minimumbelasting onder Pijler 2 niet in mindering te laten komen van de bepalen winst voor de vennootschapsbelasting om een 'cirkelwerking' te voorkomen.

Algemeen

- De regels voor Pijler 2 zijn – kort gezegd – vormgegeven via drie regels:
  - de binnenlandse bijheffing;
  - de inkomen-inclusiemaatregel; en
  - de onderbelastewinstmaatregel.
- Met een binnenlandse bijheffing heeft Nederland de mogelijkheid om – kort gezegd – over de winst van in Nederland gevestigde laagbelaste groepsentiteiten van een multinationale groep of een binnenlandse groep bij te heffen tot 15%, ongeacht of de uiteindelijk moederentiteit van die groep in Nederland is gevestigd.
- Onder de Pijler 2-maatregelen moet het land waar de (uiteindelijke) moederentiteit van een multinationale groep is gevestigd, belasting bijheffen op grond van de inkomen-inclusiemaatregel, als de winsten van de groepsentiteiten in het buitenland lager worden belast dan het afgesproken minimumbelastingtarief (15%).
- De inkomen-inclusiemaatregel is een 'controlled foreign company' (CFC)-achtige maatregel op grond waarvan het verschil tussen het minimumbelastingtarief en het effectieve belastingtarief op het niveau van een laagbelaste groepsentiteit, in beginsel, wordt bijgeheven op het niveau van de uiteindelijk moederentiteit.
- Voor zover geen inkomen-inclusiemaatregel wordt toegepast door de staat waarin de uiteindelijk moederentiteit is gevestigd, wordt de (resterende) bijheffing geheven bij de andere groepsentiteiten op grond van de onderbelastewinstmaatregel.

Maatregelen nota van wijziging wetsvoorstel Wet minimumbelasting 2024

- In de administratieve richtsnoeren van juli 2023 zijn twee nieuwe veilighavenregels voorgesteld (safe harbours): de kwalificerende binnenlandse bijheffing veilighavenregel en de tijdelijke onderbelastewinstbijheffing veilighavenregel. Door middel van de nota van wijziging wordt voorgesteld deze veilighavenregels gelijktijdig met het wetsvoorstel op 31 december 2023 in werking te laten treden.
- De toepassing van de **kwalificerende binnenlandse bijheffing veilighavenregel** zorgt voor een vermindering van administratieve lasten voor multinationale groepen, omdat geen bijheffing hoeft te worden berekend ter zake van groepsentiteiten die gevestigd zijn in een staat ten aanzien waarvan de kwalificerende binnenlandse bijheffing veilighavenregel van toepassing is. Dit zorgt ervoor dat een multinationale groep niet twee verschillende berekeningen hoeft te maken ten aanzien van dezelfde groepsentiteiten.
- De onderbelastewinstmaatregel waarborgt dat er wordt bijgeheven als de inkomen-inclusiemaatregel of de binnenlandse bijheffing niet wordt toegepast. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als de uiteindelijkkemoederentiteit van een multinationale groep is gevestigd in een staat die de Pijler 2-maatregelen niet heeft geïmplementeerd.
- In OESO-verband is bepaald dat het ongewenst kan zijn om de onderbelastewinstmaatregel toe te passen ter zake van staten die niet tijdig een kwalificerende binnenlandse bijheffing of binnenlandse inkomen-inclusiemaatregel hebben geïmplementeerd. In de nota van wijziging wordt een dergelijke toepassing tijdelijk voorkomen met de introductie van een **tijdelijke onderbelastewinstbijheffing veilighavenregel**. De tijdelijke onderbelastewinstbijheffing geldt alleen voor verslagjaren die niet langer zijn dan een periode van twaalf maanden die aanvangen op of voor 31 december 2025 en eindigen voor 31 december 2026.
- Met het invoeren van de hiervoor genoemde veilighavenregels wordt het Nederlandse systeem als 'qualified' beschouwd op het niveau van de OESO en EU.
- Bij de berekening van de 'grondslag' voor de toepassing van Pijler 2 wordt een vermindering toegepast ter zake van inkomen op basis van reële aanwezigheid (uitgesloten inkomen).
- De percentages voor het bepalen van het uitgesloten inkomen op basis van reële aanwezigheid worden in tien jaar jaarlijks verminderd van 10% tot uiteindelijk 5% voor de werknemerslasten, respectievelijk van 8% tot uiteindelijk 5% voor de materiële activa.
- In de nota van wijziging wordt voorgesteld om voor de gehanteerde percentages alsnog aan te sluiten bij de kalenderjaren conform de tekst van de OESO-modelregels.
- Ook de Europese Commissie heeft tijdens een WP IV bespreking met de EU-lidstaten bevestigd dat voor de gehanteerde percentages een uitleg conform de OESO-modelregels de bedoeling is van de Richtlijn (EU) 2022/2523.
- Dit betekent dat de gehanteerde percentages een jaar eerder van toepassing zullen zijn dan in het huidige wetsvoorstel Wet minimumbelasting 2024 het geval is. Hierbij wordt opgemerkt dat de percentages van 10% voor de werknemerslasten, respectievelijk 8% voor

de materiële activa niet meer van belang zullen zijn. Dit omdat er praktisch gezien geen verslagjaren zijn die aanvangen op 31 december 2023.

Beslispunt 5: NvW wetsvoorstel BP24 – stasFB

Gaat u akkoord met bijgevoegde nota van wijziging op het wetsvoorstel Belastingplan 2024?

Indien u akkoord bent, zult u (stasFB) in de ochtend van 12 oktober de nota van wijziging ontvangen ter ondertekening. Deze wordt op dit moment afgerond.

phwaad

Toelichting

Er wordt voorgesteld diverse wijziging aan te brengen in het Belastingplan 2024. Het betreft de volgende wijzigingen:

Motie Stoffer - generiek beperken van de tabelcorrectiefactor

- Er zijn tijdens de APB diverse moties aangenomen. Eén daarvan is de motie Stoffer die het kabinet verzoekt de kinderbijslag structureel te verhogen met 250 miljoen euro en dit te dekken door het generiek beperken van de tabelcorrectiefactor.
- De minister heeft bij de AFB aangegeven dat moties die gedekt zijn en uitvoeringstechnisch geen belemmering opleveren, door het kabinet omgezet worden in een nota van wijziging. De motie Stoffer voldoet aan deze criteria, maar kent de bijzonderheid dat deze geregeld moet worden in twee nota's van wijziging: één bij het Belastingplan en één bij de begroting SZW.
- Dit betekent dat de dekking door het generiek beperken van de tabelcorrectiefactor per nota van wijziging op het Belastingplan 2024 geregeld zal moeten worden.

Samenloopvrijstelling aandelentransacties

- In de maatregel m.b.t. de samenloopvrijstelling aandelentransacties wordt een onjuiste verwijzing hersteld.

Technische wijzigingen 1^e schijf gas/blokverwarmingstarief

- Er worden een aantal wetstechnische verbeteringen aangebracht in de maatregelen m.b.t. de 1^e schijf gas/blokverwarmingstarief. Het betreft geen inhoudelijke of tariefswijzigingen.

Verrekening van de kwalificerende binnenlandse bijheffing met de aanvullende CFC-maatregel in de vennootschapsbelasting

- In navolging van de notitie van 24 mei jl. (bijlage XXX), wordt met de voorgestelde wijziging in de vennootschapsbelasting, de voorkoming van economische dubbele belasting tussen de aanvullende CFC-maatregel en de kwalificerende binnenlandse bijheffing onder Pijler 2 geregeld.
- Op basis van Pijler 2 kunnen staten (waaronder CFC-staten) ervoor kiezen om een zogenoemde kwalificerende binnenlandse bijheffing in te voeren die van toepassing is op de in die staat gevestigde laagbelaste groepentiteiten.
- De Administrative Guidance bepaalt echter dat CFC-heffingen niet in aanmerking worden genomen ter berekening van het effectieve belastingtarief in de CFC-staat voor de toepassing van een kwalificerende

binnenlandse bijheffing. Hierdoor doet zich economische dubbele belasting voor wanneer Nederland de aanvullende CFC-maatregel toepast, terwijl de laagbelastende staat zelf bijheft over hetzelfde inkomen van het CFC-lichaam op basis van een kwalificerende binnenlandse bijheffing conform Pijler 2.

- Met de voorgestelde wijziging wordt verrekening van de in een CFC-staat betaalde kwalificerende binnenlandse bijheffing met de in Nederland verschuldigde vennootschapsbelasting toegestaan, onder dezelfde voorwaarden die gelden voor de verrekening van buitenlandse winstbelasting.

Beslispunt 6: NvW wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2024 - stasTD

Gaat u (stasTD) akkoord met bijgevoegde nota van wijziging op het wetsvoorstel Belastingplan 2024?

Indien u akkoord bent, kunt u (stasTD) bijgevoegde nota van wijziging ondertekenen.

Toelichting

- Vorige week bent u (beiden) reeds akkoord gegaan met een nota van wijziging met technische wijzigingen m.b.t. de wet hersteloperatie toeslagen en herstel reguliere navorderingstermijn douane. Deze heeft u helaas te laat bereikt waardoor agenderen voor de MR van 13 oktober niet meer mogelijk was.
- De nota van wijziging is ondertussen aangevuld met een aanvullende wijziging. In de nota van wijziging is een technische wijziging opgenomen van de Wet aanvullende regelingen hersteloperatie toeslagen. Die wet wijzigt na inwerkingtreding van de relevante artikelen de Wet hersteloperatie toeslagen. Deze nota van wijziging maakt het mogelijk dat de regeling voor nabestaanden van overleden kinderen eerder in werking kan treden dan de regeling voor nabestaanden van overleden aanvragers kinderopvangtoeslag. Ook worden enkele foutieve verwijzingen hersteld.

Beslispunt 7: NvW wetsvoorstel kwalificatiebeleid rechtsvormen - stasFB

Wij adviseren u akkoord te gaan met een nota van wijziging van het wetsvoorstel Wet fiscaal kwalificatiebeleid rechtsvormen om te voorzien in een overgangsbepaling voor het jaar 2024 bij de belastingplicht van hybride lichamen voor bronbelasting met betrekking tot dividenden.

Indien u akkoord bent, kunt u (stasFB) bijgevoegde nota van wijziging ondertekenen.

Toelichting

- Leden van de fractie van de VVD vragen aandacht voor het feit dat de afschaffing van de open cv in het Wetsvoorstel Wet fiscaal kwalificatiebeleid rechtsvormen is uitgesteld tot 1 januari 2025, hetgeen tot knelpunten kan leiden doordat de belastingplicht voor hybride lichamen in de Wet bronbelasting 2021 van toepassing is op dividenden per 1 januari 2024. Hybride lichamen zijn kort gezegd lichamen die in Nederland als fiscaal niet-transparant worden beschouwd en in het buitenland als fiscaal transparant worden beschouwd.

- Aanvankelijk was het voornemen om de open cv af te schaffen per 1 januari 2024. Hierdoor zou de bronbelastingplicht voor hybride lichamen met betrekking tot dividenden in bepaalde situaties achterwege blijven omdat met het afschaffen van de open cv een veel voorkomend kwalificatieverschil wordt weggenomen waardoor er geen sprake meer is van een hybride lichaam.
- In de Kamerbrief over de 2e Fiscale beleids- en uitvoeringsagenda is aangekondigd dat het afschaffen van de open cv op grond van het wetsvoorstel Wet aanpassing fiscaal kwalificatiebeleid rechtsvormen is uitgesteld naar 1 januari 2025.¹
- Dit uitstel heeft tot gevolg dat het genoemde kwalificatieverschil in 2024 blijft bestaan en bronbelasting wordt geheven van hybride open cv's met betrekking tot Nederlandse dividenden.
- Als gevolg van de in de nota van wijziging voorgestelde maatregel worden vanaf 1 januari 2024 in een specifieke situatie de achterliggers van de open cv (of een daarmee vergelijkbare buitenlands lichaam) aangemerkt als voordeelgerechtigde in plaats van de open cv, met als gevolg dat de belastingplicht voor de bronbelasting met betrekking tot die dividenden in voorkomende gevallen verschuift van de open cv naar haar achterliggers. Hiermee werkt de belastingplicht voor de bronbelasting voor die gevallen per 1 januari 2024 hetzelfde uit als per 1 januari 2025, wanneer de open cv is afgeschaft.

Besispunt 8: Internetconsultatie amvb kwalificatiebeleid - stasFB

Wij adviseren u akkoord te gaan met het ter internetconsultatie aanbieden van de algemene maatregel van bestuur (amvb) bij het Wetsvoorstel Wet fiscaal kwalificatiebeleid rechtsvormen in het eerste kwartaal van 2024 en dit aan te kondigen in de nota naar aanleiding van het verslag bij het genoemde wetsvoorstel.

Toelichting

- Leden van de fracties van VVD en CDA vragen in hun inbreng naar de in het wetsvoorstel Wet fiscaal kwalificatiebeleid rechtsvormen aangekondigde amvb die regels zal stellen voor de beoordeling wanneer een buitenlands lichaam een met een Nederlandse rechtsvorm vergelijkbare rechtsvorm heeft.
- Als bijlage bij deze amvb wordt een lijst met gekwalificeerde buitenlandse rechtsvormen gevoegd. Daarin wordt ook aangegeven welke buitenlandse rechtsvormen als niet-vergelijkbaar worden gekwalificeerd.
- Aan deze amvb wordt nu nog gewerkt. Wanneer de amvb klaar is voor consultatie wordt de amvb aan u voorgelegd.
- Wij stellen voor om de amvb zo snel mogelijk en uiterlijk in het eerste kwartaal van 2024 ter internetconsultatie aan te bieden.
- De internetconsultatie van de amvb wordt aangekondigd in de beantwoording van de vragen van leden van de fracties van de VVD en het CDA.

Besispunt 9: wetsvoorstel Wet aanpassing fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten 2024

¹ Deze aanpassing geeft belastingplichtigen meer ruimte om de beoogde herstructureringen door te voeren. Dit houdt onder andere in dat het overgangsrecht (met doorschuiffaciliteiten) dat in die wetsvoorstellen is opgenomen, geldt voor het jaar 2024 en dat de wijziging van de materiele bepalingen, zoals en het afschaffen van de open commanditaire vennootschap, geldt met ingang van 1 januari 2025.

Persoonsgegevens

heeft u in het kader van dit wetsvoorstel op 25 september jl. een brief over vruchtwisseling gestuurd. LTO-Nederland is positief over de uitzondering voor vruchtwisseling maar heeft praktische en juridische bezwaren bij de voorwaarde dat sprake moet zijn van een teelpachtovereenkomst die is geregistreerd door de grondkamer. LTO-Nederland wijst erop dat het uit gebruik geven van gronden in het kader van vruchtwisseling vrijwel altijd op basis van mondelijke afspraken plaatsvindt en dat de eis van een schriftelijk pachtcontract extra administratieve lasten meebrengt. Bovendien wijst LTO-Nederland erop dat een teelpachtovereenkomst moet zijn aangegaan voor teelten waarvoor vruchtwisseling noodzakelijk is. Dit laatste acht LTO-Nederland te beperkt ook in het kader van bijvoorbeeld kringlooplandbouw.³ De term 'noodzakelijk' is volgens LTO-Nederland niet (voldoende) uitgekristalliseerd waardoor onzekerheid zal optreden in de praktijk.

LTO-Nederland wil het liefst dat de uitzondering voor vruchtwisseling niet wordt gekoppeld aan een pachtovereenkomst als bedoeld in artikel 7:396, lid 1 tot en met 3 BW en dat de uitzondering betrekking heeft op terbeschikkingstelling van alle grond in het kader van vruchtwisseling. LTO stelt als next best optie voor om de voorwaarde van de 'door de grondkamer geregistreerde teelpachtovereenkomst' te schrappen. De grondkamer zal alleen tot registratie overgaan als er naar haar mening sprake is van een teelpachtovereenkomst. De grondkamer heeft relatief weinig ervaring met het beantwoorden van de vraag wanneer sprake is van noodzakelijke vruchtwisseling, aldus LTO-Nederland.⁴ Bij deze next best optie wordt wel aangesloten bij de noodzakelijke vruchtwisseling als bedoeld in het BW, maar wordt de verplichting van een bij een grondkamer geregistreerde teelpachtovereenkomst vervangen door een verplichting van een schriftelijk vastgelegde pachtovereenkomst. Ook de CDA-fractie vraagt in het verslag aandacht voor bovengenoemde signalen vanuit de sector.

Besprek

Ons advies op deze reactie

De suggestie van LTO-Nederland om de uitzondering te laten zien op terbeschikkingstelling van alle grond in het kader van vruchtwisseling is om verschillende redenen niet aan te raden. De term vruchtwisseling is geen eenduidig gedefinieerd begrip. Ook is het onderscheid tussen vruchtwisseling en het anderszins ter beschikkingstellen van gronden voor commerciële redenen niet duidelijk en kent loslaten van het uitgangspunt van teelpacht het risico dat veel meer gronden onder de uitzondering voor vruchtwisseling worden gebracht. Naast dat deze suggestie beleidsmatig onwenselijk is, bestaat op basis van huidige inschattingen de gerede verwachting dat de suggestie vanwege het afbakeningsvraagstuk slecht uitvoerbaar zal zijn voor de Belastingdienst. Zonder concrete objectieve voorwaarden of definitie is immers onduidelijk op welke wijze de beoordeling dient plaats te vinden; bovendien is de inspecteur niet goed toegerust om die beoordeling te doen. Wij onderschrijven het punt van LTO dat de aan de uitzondering gestelde voorwaarden niet geheel overeenkomt met de huidige praktijk. Naar onze mening is de gevraagde wijziging van de praktijk en de administratieve last proportioneel met het voordeel van de uitzondering waar de belastingplichtige gebruik van kan maken.

Andree oplossing?

³ Niet noodzakelijke gewasrotatie kan volgens LTO van belang zijn voor de grond, het klimaat, het water en de biodiversiteit.

⁴ Hier verwijst LTO-Nederland naar het Jaarverslag grondkamers 2021 (rvo.nl). In 2016 t/m 2021 ging het om < 100 verzoeken per jaar. De gemiddelde doorlooptijd voor alle pachtovereenkomsten is 85 dagen.

Het is vervolgens de vraag of u zou moeten overgaan tot de next best optie van LTO-Nederland. De uitzondering voor op grond van teelpachtovereenkomsten aan anderen ter beschikking gestelde grond was mede ingegeven door het in ontwikkeling zijnde landbouwakkoord dat niet is doorgedaan. Bij deze minder vergaande optie zal de Belastingdienst bij vooroverleg of controles zelf moeten beoordelen of sprake is van noodzakelijke vruchtwisseling. Dat de grondkamer daar volgens LTO-Nederland zelf al moeite mee heeft, geeft aan hoe lastig uitvoerbaar een dergelijke optie voor de Belastingdienst zal zijn. Daarbij wordt wel opgemerkt dat de Belastingdienst in het kader van de landbouwvrijstelling een beoordeling doet die weliswaar een ander fiscaal belang en een andere reikwijdte heeft, maar tot op zekere hoogte wel vergelijkbaar is. In de praktijk blijkt deze beoordeling ook niet gemakkelijk te maken.⁵

De landbouwvrijstelling geldt voor positieve of negatieve waardeveranderingen van landbouwgronden die niet zijn ontstaan door de bedrijfsvoering of door bestemmingswijziging. Het gaat kort gezegd om de waardeontwikkeling van de grond in het kader van voortzetting van de aanwending van de grond in het landbouwbedrijf. Uitgangspunt is dat de landbouwvrijstelling niet van toepassing is op grond die uit gebruik is gegeven. Hierop is in de jurisprudentie een uitzondering gemaakt voor uit gebruik gegeven grond als dit in het belang is van het bedrijf en onderdeel uitmaakt van een schema van vruchtwisseling (teeltrotatieplan). De Belastingdienst heeft met de Vereniging van accountants en adviesbureaus (VLB) overleg over de toepassing van de landbouwvrijstelling in het geval grond uit gebruik is gegeven in het kader van vruchtwisseling. In het kader van de landbouwvrijstelling wordt ook aansluiting gezocht bij de materiële voorwaarden van noodzakelijke vruchtwisseling uit het BW. De aanwezigheid van een al dan niet door de grondkamer geregistreerde pachtovereenkomst wordt niet leidend geacht.

Deze minder vergaande optie vergt een nota van wijziging⁶ en een uitvoeringstoets om de uitvoeringsgevolgen goed te kunnen beoordelen. Niettemin geldt ook ten aanzien van deze optie de inschatting dat de afwezigheid van een objectief te volgen gegeven de uitvoerbaarheid negatief beïnvloedt. Deze minder vergaande optie vergroot net als de eerste optie de discussiegevoeligheid, en verslechtert aldus de uitvoerbaarheid. De BOR wordt naar verwachting ongeveer 2200 keer voor schenkingen en erfenissen in 2024 toegepast waarvan grosso modo de helft betrekking zal hebben op landbouwbedrijven. De DSR ab wordt minder vaak in de landbouwsector toegepast aangezien het meestal IB-ondernemingen zijn.

Beslispunt 10: wetsvoorstel Wet fiscale klimaatmaatregelen glastuinbouw - stasFB

Bent u akkoord met indienen van een nota van wijziging op het wetsvoorstel Wet fiscale klimaatmaatregelen glastuinbouw overeenkomstig de nota die u hierover separaat heeft ontvangen?

Indien u akkoord bent, zult u (stasFB) in de ochtend van 12 oktober de nota van wijziging ontvangen ter ondertekening. Deze wordt op dit moment afgerond.

⁵ Zie bijvoorbeeld uitspraak Rechtbank Noord-Holland 20 juli 2020, ECLI:NLRBNO:2020:8561.

⁶ NvW: niet van toepassing op een terbeschikkingstelling van los land op grond van een schriftelijke pachtovereenkomst, mits wordt voldaan aan de voorwaarden, bedoeld in artikel 396, eerste lid, onderdelen a tot en met c, van Boek 7 BW.

||

→

Mutatis
mutandis
toch ook
van toe-
passing bij
BOR?

graag
bespreken.

→ komt
aangepaste
versie.

1100

Toelichting

- Middels een nota van wijziging wordt voorgesteld om het wetsvoorstel fiscale klimaatmaatregelen industrie en elektriciteit op het punt van het beperken van de inputvrijstelling voor installaties (<20 MW) aan te passen:
  - In het huidige voorstel wordt de gasinput voor elektriciteitsproductie voor eigen gebruik bij kleine installaties (<20 MW) per 2025 volledig belast.
  - In het gewijzigde voorstel blijft voor deze installaties net als in de andere gevallen een deel van de gasinput vrijgesteld om te compenseren voor omzetverliezen.
- De budgettaire derving wordt binnen het wetsvoorstel gedekt.
- U bent over deze wijziging in een separate nota geïnformeerd.

Beslispunt 11: actieve openbaarmaking – stasFB & stasTD

Bent u akkoord met het actief openbaar maken van nota's onderliggend aan deze nota's naar aanleiding van het verslag?

Ja

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlage: Toezeggingen AFB (informatiepunt 1)

Inputvrijstelling op gasgestookte centrales en het speelveld met de kolencentrales

1: **De heer Van der Lee** (GroenLinks):

Dat zullen we ook zeker doen, denk ik. Maar ik wil toch nog op één punt een vraag stellen aan de staatssecretaris. Die heeft te maken met de inputvrijstelling op gasgestookte centrales en het speelveld met de kolencentrales. Voor hen pakt het namelijk relatief gunstig uit dat gasgestookte centrales toch wat duurder worden en minder renderen, terwijl ze qua CO₂-uitstoot beduidend minder uitstoten. Is er nog ruimte bij het kabinet om daarnaar te kijken of speelt hier een andere discussie een rol, namelijk juridische procedures die lopen over de invoering van de kolenwet, de sluiting op termijn en de compensatie? Dan zou ik dat graag vooraf willen weten, ook voordat we het wetsvoorstel specifiek behandelen. Ik ben namelijk voornemens een amendement te gaan maken om het ook te betrekken op de kolencentrales.

Staatssecretaris Van Rij:

Ik kan toezeggen dat we daar in een aparte brief op terugkomen. Vorig jaar is het overigens ook aan de orde geweest. Ik heb het bewuste artikel waar de heer Van der Lee naar verwees, ook gelezen, ik meen in de Volkskrant. Maar om die discussie goed te voeren, denk ik dat het goed is dat u over de allerlaatste gegevens beschikt en over de plussen en de minnen, de pro's en de contra's, waarom we dat niet hebben voorgesteld.

De voorzitter:

En de brief komt voor de behandeling van het Belastingplan?

Staatssecretaris Van Rij:

Ja. Jazeker. Ja, ja ja.

Toepassing van de bedrijfsovergangsregeling bij familiebedrijven (in het bijzonder minimaal bezit en verwateringsclausule)

2: **Staatssecretaris Van Rij:** Volgens mij duidt de heer Van Haga op een situatie van familiebedrijven waarin bijvoorbeeld de zesde, zevende, achtste en negende generatie bij de invoering van de BOR al geen toegang ertoe hadden, omdat je een minimaal belang van 5% moet hebben in het geplaatste kapitaal. Er is een verwateringsclausule die wij in stand houden tot 0,5%, maar die families hebben natuurlijk veel leden. Daar heeft de heer Stoffer in een motie met mevrouw Van Dijk ook naar gevraagd. Daar komen we nog op terug, ook voor de behandeling van het Belastingplan. Dat is een hele specifieke situatie. Maar deze groep heeft niet door dit wetsvoorstel geen toegang tot de BOR; dat hebben ze nu al niet. Dan heb je het, zoals u zegt, over de situatie met 1% of 0,5%. Daar komen we in een uitgebreide brief nog op terug, ook omdat er gevraagd was of wij een oordeel willen geven over het alternatieve voorstel.

Uitkering vervolgingslachtoffers 1940-1945 (Wuv)

3: **Staatssecretaris Van Rij:**

Wat betreft het argument van degenen die in Israël wonen, dat heeft te maken met hun nationale wetgeving. Dat is hetzelfde bij allerlei andere situaties in de fiscaliteit waarbij soms wel iets belast wordt voor binnenlandse belastingplichtigen en niet voor buitenlandse belastingplichtigen. Dat spreekt mij eerlijk gezegd iets minder aan.

Wat mij wel aanspreekt, maar dan moet ik nog een keer heel goed kijken naar die artikel 2-situatie van 2016 ... Ik weet ook dat meneer Essers daar in de Eerste Kamer toentertijd aandacht voor heeft gevraagd. We gaan het nog een keer op een rijtje zetten. Ik zeg niet toe dat het belastingvrij wordt, maar ik kijk wel even naar de relatie met wat er toen gebeurd is.

De voorzitter:

En wanneer probeert de staatssecretaris hierop terug te komen?

Staatssecretaris Van Rij:

Ja ...

De voorzitter:

Dat is een lastige vraag in dezen, maar ...

Staatssecretaris Van Rij:

Dat vind ik een lastige vraag, maar we streven ernaar om dat voor de behandeling van het Belastingplan te doen. Dat moet volgens mij ook wel lukken.

Benutting verruiming WKR door werkgevers

4: **Staatssecretaris Van Rij:** Wat de heer Van Dijk zegt, klopt: we hebben de WKR tijdelijk verruimd. Uit de laatste cijfers die wij daarover hebben — hou me ten goede; die krijgt u — blijkt dat daar eigenlijk heel weinig van gebruikgemaakt is door werkgevers. Daar was ik teleurgesteld over. Hetzelfde geldt overigens voor de onbelaste reiskostenvergoeding. Daar ligt nog wel een taak voor werkgevers en vakbonden. Je hebt dan namelijk fiscale faciliteiten met een bepaald oogmerk, maar ze worden niet gebruikt. Dat heb ik ook tegen MKB-Nederland gezegd. Laten we daarvoor even de juiste feiten op tafel leggen. We hebben dat toen tijdelijk gedaan. Het is niet het voornemen van het kabinet om dat structureel te verhogen; het was dit keer ook geen wens vanuit werkgeverskringen. Ze hebben met name ingezet op die investeringsaftrek en de Wbso. Ik zal het, vooruitlopend op het Belastingplan, nog even kort op papier laten zetten.

Aan Minister van BZK
Van Van CZW

nota

Nota nav het verslag Wet verlaging eigen bijdrage
huurtoeslag

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2023-0000621051

Datum
9 oktober 2023

Opgesteld door

Persoonsgegevens

Samengewerkt met
Directie Wonen

Bijlage(n)
3

Aanleiding

Op 5 oktober 2023 heeft de vaste commissie voor Financiën van de Tweede Kamer het verslag aangaande het wetsvoorstel verlaging eigen bijdrage huurtoeslag – onderdeel van het pakket Belastingplan 2024 – vastgesteld. De nota naar aanleiding van het verslag bevat de antwoorden op de gestelde vragen.

Geadviseerd besluit

Ondertekening van de nota naar aanleiding van het verslag en van de aanbiedingsbrief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer. De getekende stukken zullen door tussenkomst van de Staatssecretaris van Financiën, gebundeld met de overige nota's n.a.v. het verslag (van het pakket Belastingplan 2024), aan de Tweede Kamer worden aangeboden.

Kern

In het verslag zijn vragen gesteld door de fracties van CU, SGP, BBB, GroenLinks, PvdA en VVD alsmede het lid Omtzigt.

De vragen hebben vooral betrekking op het effect van de verlaging op de armoedeval en marginale druk, op de eventuele alternatieven voor de generieke verlaging van de basishuur die overwogen zijn en de samenhang met andere voorgenomen wijzigingen rondom huurtoeslag.

Er werd een aantal keer gevraagd om te reflecteren op de voorgenomen inzet van de huurtoeslag voor (algemene) koopkrachtreparatie (terwijl de huurtoeslag bedoeld is voor ondersteuning in huurlasten) en om te reflecteren op de verruiming van toeslagen terwijl ook de ambitie is om deze af te schaffen. Het antwoord hierop is afgestemd met FIN en SZW.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

zie opmerkingen
3009 minister

Aan Minister van SZW en Minister voor APP

nota

Nota naar aanleiding van het verslag inzake wetsvoorstel
niet afbouwen dubbele AHK in 2024

TER BESLISSING

Directie Participatie &
Decentrale Voorzieningen

Datum
6 oktober 2023

Onze referentie

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Uiterlijk bij
11 oktober 2023

Bijlage(n)
2

Aanleiding

TK-fracties hebben vragen gesteld over het wetsvoorstel dat de afbouw van de dubbele algemene heffingskorting in de bijstand in 2024 bevriest. Voor de beantwoording is een Nota naar aanleiding van het verslag opgesteld. De beantwoording wordt ook voorgelegd aan MSZW, omdat een deel van de vragen gaat over het inkomensbeleid en de augustusbesluitvorming.

Geadviseerd besluit

- Instemmen met de Nota naar aanleiding van het verslag (bijlage 2).
- Als u beiden akkoord bent, verzoeken wij u (MAPP) de aanbiedingsbrief (bijlage 1) en de Nota naar aanleiding van het verslag (bijlage 2) te ondertekenen. Wij verzoeken u uiterlijk 12 oktober te ondertekenen. De stukken worden door FIN verzonden aan de TK.

Kernpunten

- Het wetsvoorstel is onderdeel van de koopkrachtmaatregelen uit de augustusbesluitvorming en loopt mee met het pakket Belastingplan.
- Er is geen Nota van wijziging nodig.
- De vragen zijn gesteld door D66, VVD, ChristenUnie, SGP, GroenLinks en PvdA.
- Enkele vragen gaan over de alternatieven in de augustusbesluitvorming. De beantwoording sluit aan op de stukken die FIN openbaar heeft gemaakt.
- De SGP vraagt de regering te reflecteren op de afbouw van de dubbele algemene heffingskorting. U geeft aan dat deze de uitkering verlaagt, maar dat de koopkrachtontwikkeling van meer factoren afhangt.
- Enkele vragen gaan over de oplossing voor de alleenverdienersproblematiek. De beantwoording is afgestemd met FIN en sluit aan op de brief van 19 september jl. U erkent dat de wetswijziging de problematiek verlengt, maar dat door de oplossing de gevolgen voor huishoudens worden ondervangen.
- Tijdens onderdelen van de wetsbehandeling in de TK wordt u (MAPP) vervangen door MSZW en SF&B, vanwege een werkbezoek aan Caribisch Nederland.

Toelichting

Vervolg parlementaire behandeling

- Op woensdag 18 oktober is een WGO voor de eerste termijn van de TK. Technische vragen zullen hierna schriftelijk worden beantwoord. Met BO is afgesproken dat u (MAPP) een beknopt voorbereidingsdossier ontvangt.
- Op maandag 23 oktober is een WGO voor de eerste termijn van de regering en de tweede termijn. MSZW vervangt MAPP.
- Op woensdag 25 oktober is de plenaire behandeling. SF&B vervangt MSZW en MAPP.
- De Eerste Kamer behandelt het wetsvoorstel vanaf medio november.

Datum

6 oktober 2023

Onze referentie

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Aanbiedingsbrief	Verzenden aan TK	
2	Nota naar aanleiding van het verslag	Verzenden aan TK	